

KEILA NÄDALALEHT
NELJAPÄEV, 22.10.2026

nr 38 (885)

Keila leht

Miki lasteaia sünnipäev

Keila esimene lasteaias tähistas 80. sünnipäeva.

EVELIN POVEL
EVELIN@KEILALEHT.EE

Oktoobris 1946 alustas Therese Preemi eestvedamisel tegevust Keila lasteaias Harjumaal. Metsa tänaval Kiive maja kolmes kitsukeses toas oli mängimis- ja kasvamisruumi neljakümnele lapsele. Kaks aastat hiljem koliti Jaama tänavale: majja, mille Keila esimene linnapea Johann Tähed oli kinkinud oma vanima tütre Mathilde Suurmanni perele. Pärast Johann Tähed küüditamist Siberisse ning Mathilde pere põgenemist Ameerikasse jäi maja tühjaks: hoones olid koha leidnud vabrik Keila punanurk ja üürilised. Alustati mõnest ruumist, ajapikku lasteaias kasvas ja sai kogu maja enda valdusse. Lõpuks toimetati ka tänava äärde jäänud väikeses majas, kus kunagi oli elanud Johann Tähed ise.

Miki lasteaia uut maja hakati ehitama 2018. aastal ja avati pidulikult 22. augustil 2019. Täna on avaras majas üheksa lille-nimelist rühma – Karukellad, Karikakrad, Meelespead, Kullerku-

puud, Võililled, Pääsusilmad, Kassikäpad, Nurmenukud ja Sinililled – 160 lapse ja 41 töötajaga.

Sünnipäevanädal

Miki lasteaia sünnipäevanädalasse mahtus mitmeid vahvaid tegemisi: tehti teatrit, peeti koos perelega lõikuspidu, oodati huvilisi majaekskursioonidele. Nädala lõpetas pidulik aktus, kuhu olid kutsutud tänased ja varasemad õpetajad ning külalised. Aktus algas Miki lasteaia tunnuslauluga, mille on lasteaiale 1996. aastal loonud Keila legendaarne muusikaõpetaja Koit Kirber ja tänastele laululastele seadnud Miki lasteaia muusikaõpetaja Malle Klamp. Lastekoor tervitas külalisi ekraani vahendusel. Elavas esituses kõlas Vikerkaar-laul väikeselt Miia Camillalt.

Kokkutulnuid tervitas Miki lasteaia tänane juht Minni Paap. „Mikis käivad uus ja vana käes: meil on uus kaasaegne maja, samas oleme Keila vanim lasteaias. Meid kannavad 80-aastased traditsioonid, kogemused ja lood, kuid samas julgeme vaadata edasi, otsida uusi võimalusi ja luua tulevikku alusharidust. Paljud olulised õppimised sünni-

FOTO: VALDUR VACHT

vad väljaspool maja: parkides, muuseumides, raamatukogus ja rongisõidul. Lapsed õpivad avastades, kogedes, uurides,“ arutles Minni Paap. „Mikit kannavad väärtused: oleme avatud ideedele ja uuendustele, koostööle pere ja kogukonnaga. Kaasav haridus

märkab iga last ja pakub vajaliku tuge, meil on julgus usaldada lapsi. Mikit viib edasi uudishimu ja loovus, mis innustab pidevalt õppima ja katsetama ning midagi teistmoodi tegema.“

Miki lasteaiaas ollakse aktiivsed osalema projektõppes ja

► Uhe ja maitsva sünnipäevatoridi kinkis Miki lasteaiale sünnipäevaks Rõõmu Köök

arenguprogrammis, samuti koguma teadmisi-kogemusi Erasmus+ programmi abil. Õpetajad on varmad täiendama end ülikoolis ja koolitustel.

„Meie tugevus on ka inimesed: ühtne, õppiv, hooliv ja kokkuhoidev meeskond. Olen südamest tänulik kõigile töötajatele, kes panustavad igapäevaselt teadmiste, energia ja hoolivusega. Sama tähtis on koostöö. Aitäh teile, lapsevanemad, partnerid, linn, kogukond: lasteaias pole uus maja, vaid ühise eesmärgi nimel tegutsevad inimesed,“ tunnustas Minni Paap oma kolleege, lapsevanemaid ja koostööpartnereid.

>>> JÄTKUB LK 3

Raimo Aas

Annaks Jumal kõigile oma Keila.

» LK 2

Noortekeskuse roll laieneb

Noori hakkab nõustama kliiniline psühholoog.

» LK 4

Fonomeetriga Keila peal

Keilas on üldjuhul vaikne.

» LK 3

15⁹⁹
19,99 -20%

Ahjulõhe köögiviljadega
Selver, kg

1⁸⁹
3,29 -42%

Või 82%
Epiim, 250 g, 7,56/kg

6⁴⁹
7,99 -18%

Tosca ahjukook kirsside ja martsipaniga
Selveri Köök, 550 g, 11,80/kg

2⁸⁹
3,65 -20%

Maasikamoos
Põltsamaa, 380 g, 7,61/kg

SELVER
Hea mõte

20.10.–09.11.2026

● Toodetud Eestis. Pakkumised kehtivad, kuni kaup jätkub. Piltidel on illustreeriv tähendus. Pakkumised kehtivad Partnerkaardiga.

TEGIJA

Raimo Aas

„Aeg-ajalt aküsitakse mult ikka, kas ma olen Keilast ära tulnud,“ naerab Raimo, kes tegelikult pole kunagi Keilas elanud. Ometi meenutab ligi pool sajandit Keila kultuurielus erinevaid rolle kandnud Kalle Kask, et Raimot on peetud Keila maskotiks. Raimo mäletab täpselt, kuidas tema Keila periood alguse sai: „Urve Uusberg, toona Pihob,“

lückas mind Oleg Sõlega kokku 1973. aastal.“ Raimo võeti Keila Kultuurimaja palgale. Konfereeris Polyphoni. Aga juhendas ka geoloogide teatringi, kus lavastas Bertolt Brechti „Pagulasvestlused“ viinaseaduse kõrgajal „Rohelises konnas“ – Keila õllekas. Kultuurimaja juhataja sai selle eest kultuuriosakonnalt noomida ja parteiilinis kiita. Keila periood pole lõppenud siiani.

„Annaks Jumal kõigile oma Keila,“ ütleb avalikkuses peamiselt naljamehena tuntud Raimo Aas. Ta suudab paigutada eesti huumori kahe Keilaga seotud humoristi vahele: ühel serval aristokraatliku huumorisoonega Peeter Volkonski ja teisel äärel matslik Raimo Aas. Ja nende vahel on ülejäänud vurled, nagu ta ütleb.

Raimo lapsepõlv möödus Tallinna kesklinnas, kuigi sama oluliseks peab ta ka Märjamaa kandis asunud maakodu, kus oli aega omaette nokitsemisteks. Näiteks raamatu järgi joonistama õppimine. Värvikam oli ta lapseelul siiski Tallinnas. Põhikool inglise keele kallakuga Tallinna 7. Keskkoolis, viimased aastad Tallinna 46. Keskkooli kunstiklassis, kuhu kandideeris kaheksa inimest kohale. Oma kunstnikukätt rakendas Raimo nalja tegemisel siis, kui sõnadest jäi väheks – karikatuure joonistades.

Raimot tõmbas lavale. Koolikaaslaste kirev palle, kellest tuntumad nimed on Pedajas, Krjukov ja Kibuspuu, andis sellele vaid hoogu. Kooliajast alates saadab Raimot ka ühest osatäitmisest külge jäänud Karlsoni nimi. Raimo oma suuvärgi ja sebiva loomuga sobis seltskonna keskele. Kõige selle pullitegemise kõrval oli ta täiesti tasemel spordipoiss. Tema põhiala oli maadlemine, aga asjalikud tulemused olid ka tõstmises, sangpommi heitmises ning poksis. Hiljem panustas Raimo raskejõustikusse juba kohtuniku ja korraldajana. Sport andis ainet ka lavaloomingus, kui Margus Lepaga tehti huumori – ja spordiprogramm „Vaim ja vägi“. Raimol on oma sportlaseteest korralik statistika treeningmahtude, skooride ja isiklike rekorditega.

Priidu, Jüri ja Urmasega koos Raimo lavakasse ei saanud, sest peeti estraadist rikutuks. Raimogi pidas teatrit naljategemiseks. Oluliseks hakkas ta päris teatrit pidama alles siis, kui oli teatrikooli minekuks juba hilja. Kroonust pääsemiseks piisas ka TPedl kultuurhariduse erialast.

Raimo kauaaegne sõber Margus Lepa ütleb, et Raimot tuleb avastada. Siinne lugu ei suuda avada pisikestki osa Raimost. Veidi rohkem, aga kindlasti mitte lõpuni, aitab Raimot tutvustada vastilmunud raamat „Vanaisa Raimo sparring iseendaga“, mille kirjutas sõber põhikoolist Mati Laos. „Hästi kirjutas, tunnen ennast selles raamatus ära küll,“ ütleb Raimo. Raamatut on võimalik soetada ka Keilas, selle on müüki võtnud Raimo Keila kodu – kultuurikeskus.

Raimo kirevat artistielu on toetanud tagala – Tamara. Noored tutvusid Pedagoogilise instituudi rebastepeol. Raimo jälgis on kombinud mõlemad pojad – kas just lavalaudadel, kuid poksis küll. Pere ootab kolmandat lapselast.

Täna on Raimo kodus ja tegeleb kõige raskema tööga – puhkamisega. Ja et puhkamise raske töö liiga kurnav poleks, toodab Raimo lühinalju – nitšveosid ja paiskab need poja abil videotena Facebooki. Ja kui paras ports koos, ilmuvad ka raamatuna. Kokku on Raimolt ilmunud üle 50 raamatu.

VALDUR VACHT
VALDUR@KEILALEHT.EE

UUDIS

Kaur Alle – ultrajooksu MM Eesti parim

Võistkondlikud maailmameistri-võistlused kestsid Keilas 41 tundi.

KEILA LEHT
LEHT@KEILALEHT.EE

Iga kahe aasta järel toimuva te ultrajooksu võistkondlike maailmameistrivõistluste start anti laupäeval, 17. oktoobril korraga 67 riigis üle maailma. Kõigi osalevate riikide 15-liikmelised võistkonnad startisid oma riigis valitud 6,7-kilomeetrisel ringil ühel ajal. Eesti võistkond, kes oli valinud võistluskohaks Keila linna, startis esimesele jooksuringile eesti aja järgi kell 15. Rada kulges võistluskeskuse ehk Gnoomi Bistroot juurest läbi Jõeapargi Tuula terviseradadele ja tagasi. Uuele jooksuringile mindi igal täistunnil.

MM formaat näeb ette, et võistlus kestab seni, kuni raja-

le on jäänud üks sportlane, kes võib võistluse juhul, kui ta suudab üksi läbida ka võiduringi. Väga oluline roll on ka eelviimasel lõpetajal, kuna pärast tema katkestamist saab liider läbida vaid ühe võiduringi.

Eesti koondise eelviimane lõpetaja oli Mikk Rooden, kes sai kirja 40 ringi. Viimane lõpetaja oli 41 ringiga Kaur Alle. Tema on olnud ka suvise Keilas toimuva võistluse – Heavy Metal Ultra – kahe viimase võistluse võitja. Võistkondliku MM võiduga kindlustas Kaur Alle endale koha järgmiseks aastaks Backyard Ultra individuaalsetele maailmameistrivõistlustele.

Maailmameistrivõistluste lõpptulemuseks on kõikide võistkonna jooksjate ringide kogusumma, mis Eesti puhul on 411 ringi: see oli Eesti kahe aasta tagusest tulemusest 11 ringi parem.

FOTO: HEAVY METAL ULTRA FB.

Kaur Alle 41 ja Mikk Roodeni 40 ringi järel pidas kolmandana kõige kauem vastu Andrus Rüütelmaa 34 ringiga. Naistest oli parim lõpetaja Liis Siigur 33 ringiga. Järgnesid Gunnar Kingo 30, Elmo Soomets 30, Gerli Nikolajev 30, Laura Komp 30, Reigo Lehtla 27, Liina Kesamaa 26, Priit Valk 24, Taavi Ilp 22, Mikk Prantsen 20, Lauri Pihlak 15 ja Maksim Radtšenko 10 ringiga.

► Eesti koondise edukaim Kaur Alle (vasakul) koos koondise kapteni Kristjan Tulbiga

Naabritest tegi väga hea tulemuse tänavu Soome, läbides kokku 525 ringi. Läti lõpetas võistluse 506 ringiga.

Suur tänu suurepärase võistluselamuste eest Eesti koondise võistkonnale! Kiiret taastumist ja uusi sihte jooksurajal.

UUDIS

Juhtimisõigusega seotud võimalused e-teeninduses

Transpordiamet laiendas e-teeninduse toiminguid, mida varem sai teha ainult teenindusbüroos.

KEILA LEHT
LEHT@KEILALEHT.EE

Laiendatud võimalused on seotud juhtimisõigusega. Senisest mugavamalt on juhtidel võimalik taotleda automaatkäigukastiga sõiduki juhtimisõigusele lisaks ka manuaalkäigukastiga sõiduki juhtimisõigust, omandada kuni 4250 kg täismassiga autorongi juhtimisõigust ning traktori juhtimisõigust.

gust.

„Klientidel tuleb toimingu alustamiseks logida sisse Transpordiameti e-teenindusse, kus on lihtsasti leitav ka soovitud taotluse alustamine. Edasi suunatakse inimene eksamiaega broneerima,“ selgitas Transpordiameti sõidukite juhtimisõiguse osakonna juhataja Ave Smirnov uuendust.

Lisaks saab nüüd e-teeninduses vahetada esmast juhiluba uue esmase juhiluba vastu, kui esmane juhiluba on kadunud või klient on nime vahetanud, samuti esitada taotluse mopeedi või traktori juhtimisõiguse saamiseks nii täisealine kui ka alaealine isik.

„Seejuures on e-teeninduses juhiloa vahetus, mis alati uue kategooria lisandumisega kaasneb, soodsam. Kui teenindusbüroos tuleb selle toimingu eest tasuda riigilõivu 33 eurot, siis e-teeninduses 23 eurot,“ lisas Smirnov.

Uuendusega soovib Transpor-

diamet muuta juhtimisõigusega seotud toimingud klientidele mugavamaks ja kättesaadavamaks, võimaldades vajalikke taotlusi esitada ning eksamiaegu broneerida teenindusbüroos kohale tulemata.

Allikas: Transpordiamet

Nädal pildis

Kultuurikeskuses oli teisipäeval Harju maakonna arengustrateegia 2040+ uuendamise visioonipäev. Omavalitsused, ettevõtjad, kodanikuühendused ja arendusorganisatsioonid arutlesid maakonna tuleviku üle ning otsiti uusi ideid ja algatusi, mida maakonna heaks ühiselt ellu viia. Visioonipäeva korraldas Harjumaa Omavalitsuste Liit.

FOTOD: VALDUR VACHT

Ettelugemispäeval, 20. oktoobril kohtus Harju Maakonnaraamatukogus Keila lugejatega kirjandusteadlane Maarja Vaino, kel oli kaasa ka koer Luna. Päevakohaselt luges Maarja Vaino alustuseks ette katkendi Viivi Luige raamatust „Kuldne kroon“. Räägiti ilukirjanduse, keele ning lugemise tähtsusest.

ALGUS LK 1

Miki lasteaia sünnipäev

„Kallid sõbrad, 80 aastat tagasi loodi paik, kus lapsed saavad kasvada, õppida, unistada, avastada, tunda end hoituna. Tänane Miki on kõigi nende ühine looming, kes on siin kasvanud, mänginud, õppinud, töötanud, moel või teisel panustanud. Meil kõigil on oma Miki: mälestus, lugu, inimene, hetk. Aitäh kõigile, kes on olnud osa sellest loost. Jagugu meil tarkust hoida seda, mis on kõige väärtuslikum,“ lausus Minni Paap lõpetu-

seks.

Väärikat sünnipäevalast õnnitlesid linnavalitsus, Rukkilille lasteaed, Keila Leht, sotsiaalkeskus. Sõna meenutuseks said endised juhatajad Lenne Nõu ja Reeli Simanson.

Lenne Nõu, Miki lasteaia juhataja aastatel 2007-2023, alustas anekdoodiga Jukust, kes tahtis näha, kuidas aeg lendab. „Meil pole vaja kelli välja visata, aga aeg lendab. Kui saime 70, oli vana maja alles ja meie juubelipidu toimus õues. Iga töötaja sai

kingiks Sirje Rannametsa vaasi „Miki 70“ oma nimega,“ meenutas Lenne Nõu. „Soovin, et Miki oleks endiselt populaarne ja pildis, et kõik tahaksid siia tulla ja neil oleks siin tore olla.“

Reeli Simanson alustas Mikis 20-aastasena 1988. aastal. Pooleteist aasta pärast võttis vastu juhataja ameti, täites samal ajal ka majandusala juhataja ja majahoidja tööülesandeid. „1990 oli aeg, mil lasteaed kuulus Harju Maavalitsusele. Palga järgi käisin rongiga. Maavalitsuses loeti pal-

garaha lauale, Keilasse tõin selle kilekotiga. Ladusin rahahunnikud lauale ja hakkasin palka maksma. Koostöö vanematega algas ka sellest, et lasteaia tasu käidi mulle maksmas. Nii sain kõigiga tuttavaks – need vanemad tulevad siiani Keilas vahel minuga vestlema,“ meenutas Reeli Simanson, Miki juhataja aastatel 1990-2006. „Lasteaia juhi amet pakub nii palju rõõmu ja loovust ja lastega tegutsemist – sellist muinasjutulist elu saab pakkuda ainult lasteaed.“

FOTO: VALDUR VACHT

▶ Pidulik aktus jätkus Improteatri etteastega, uudistati vanu albume ja meenutati olnut

KESKKOND

Keilas on üldjuhul vaikne

Fonomeetriga Keila helisid mõõtmis.

VALDUR VACHT
VALDUR@KEILA.LEHT.EE

Kui sireeni valjususe mõõtmiseks oli läinud nädalal toimetuse kasutada Päästeameti müramõõdik, tuli ometi ju see võimalus ära kasutada ja mõõta meie linna-keskkonna helisid. 15. oktoobri sompus, kergelt tuulise ilmaga ennelõuna oli selleks sobiv aeg.

Kõige nõrgem müra oli terviseradadel, keset metsatukka. Kerges tuuleilis sahisevad puulehed tekitasid peaaegu looduslikku heli – 35 dBA ümber. Kõndides maha langenud kuivades

lehtedes sahistades, tekitas see kõrva juures mõõdetuna uskumatu 65 dBA. Jõevee sulin mõisa ujumiskoha silla juures kalda ääres oli aparaati kosta valjususega 45 dBA.

Keskpäevane kellamäng kirikus kõlas poolel teel värava juurest üldisest foonist 15 dBA valjemini ja küündis kuni näiduni 71,5.

Raudtee silla all olev kärestik on kõrge veetaseme ajal päris vali, fonomeeter näitas heli valjusust 68,5–70 dBA. Rong sillal ei summutanud kärestiku heli, kuigi oli valjem – kuni 85 dBA. Raudteest umbes kümne meetri kaugusel mõõdetud kiirust koguva reisirongi heli oli vali kuni 88 dBA.

Vasara tänav 5 hoone ees, kus

pole puudest müratõket 40 meetri kaugusel maanteel sõitvate autode ees, oli mõõtmistulemus 45-65 dBA sõltuvalt auto kiirusest. Samas sõiduteest viie meetri kaugusel oli tulemus juba kuni 80 dBA, mis oli üllatuseks kiirendavalt maastikurehvidega linnamaasturilt, rekad nii valju häält nende loetud minutite vältel ei teinud. Keskparki kõrval mööda Haapsalu maanteed mööduka kiirusega sõitvad autod tekitasid müra kuni 76 dBA. Samas parki niitev suur muruniiduk koguni 87 dBA.

Kõige valjema müra oleks ilmselt saanud üle lendava reaktiivlennuki heli mõõtes, aga sel ajal ühtegi lennukit lendamas polnud.

Mis mõõtühik on dBA

dBA (või korrektselt kirjutatuna dB(A)) tähistab A-filtriga korrigeeritud detsibelli. See on mõõtühik, mida kasutatakse keskkonnamüra ja helitugevuse mõõtmiseks viisil, mis vastab inimese kõrvakuulmisele. A-filter lõikab mõõteseadmes madalad ja väga kõrged sagedused maha samamoodi, nagu teeb seda inimese kõrv.

Sireenide valjususe mõõtmisest 14. oktoobril

Päästeamet testis 14. oktoobril ohuteavituse süsteemi EE-ALARM. Üheksas Eesti linnas, sealhulgas Keilas, mõõdeti sig-

FOTO: VALDUR VACHT

naalide helitugevust ja -ulatust, et selgitada välja piirkonnad, kuhu on vaja sireeniposte lisada. Keilas oli kokku seitse sireenide mõõtmispunkti.

Sireeni täpseid mõõtmistulemusi kõigis seitsmes punktis meil jagada pole ja pole ka väga oluline, kui mitme detsibelline

heli kuhugi punkti jõudis. Oluline on, et sireenide helitugevus oli vähemalt kümmekond detsibelli üldisest foonist valjem, seda on kinnitanud mõõtmiste korraldajad Päästeametist. Sellele nõudmisele vastasid tulemused kõigis Keila seitsmes mõõtmispunktis.

KULTUUR

Odaviskaja Magnus Kirt Keilas

Kohtumine spordidokumentaali „Magnus Kirt: Tagasitulek“ nimategelasega Apollo kinos.

ALLAR VIIVIK
ALLAR@KEILA.LEHT.EE

Seansi eel tutvustas filmi režissöör Steiv Silm, et Magnus Kirti, tema treeninguid ja võistlusi jäädvustati üle kuue aasta. „Läksime tegema filmi olümpiavõidust. Alustades me ei teadnud, et seda ei tule,“ rääkis Silm.

Enam kui kahetunnine dokumentaalfilm algab lugudega Tõrva poisi lapsepõlvest. Isa Peeter Kirt oli 1990ndatel kelgukoondise peatreener, viies 1994. aastal olümpiale tõrvalanna Helen Novikovi. Magnus alustas sportlasekarjääri kõrgushüppajana, võites 2009. aastal Eesti meistri-võistlustel hõbeda. Vasakukäelisena keskendus ta edaspidi odaviskele ning jõudis visa treenimisega kümme aastat hiljem tulemuseni 90.61. Eesti rekord on see tänaseni.

Karjäär lõppes õnnelt

Pikalt peatub film 2019. aastal Doha MMil juhtunule: suurfavoriit Magnus Kirt vigastas eelviimasel viskel rängalt õlga ja sai hõbemedali. Edasine töö käis Tokyo olümpia nimel. Liigesest välja tulnud õlg vajab operatsiooni, pikka taastumist ning edaspidi aina suuremaid treeninguid. Kahjuks lõi välja kannavigastus ning Tokyos jäi Kirdil võistlemata. Eesmärk tulla tipp-sporti tagasi ei täitunud. Lohutuseks oli talle viies Eesti meistritiitel aasta hiljem. Filmis näidatakse veel kooselu Läti mitmevõistleja Laura Ikauniecega, isarolli ning juhendajatööd.

Seansi järel vestles Magnus Kirti publikuga, vastas küsimustele ning jagas soovijatele autogramme. „Film ongi ehk minu sportlasekarjääri finiš. Proovisin mitu korda tagasitulekut, kuid see ei õnnestunud,“ tunnistas Magnus Kirt.

Kuidas tervisega on ning kas viskekäe vahetamine oleks aidanud karjääri jätkata? „Odaviskes selliseid tippmehi ei ole: hüppe-

FOTO: VALDUR VACHT

Magnus Kirt koos keilalanna Karmel Janoga – mõlemad on nad aktiivsed korraldama kergejõustikuvõistlusi oma kodukandis. Magnus Tõrvas ja Karmel Keilas

jalga saab vahetada, kätt aga mitte,“ vastas mees. Enda tervist hindas ta heaks. „Elada saab, tipp-sporti teha ei saa.“

Alustatu tuleb viia lõpuni

Aastatega kogunes filmi tarvis 220 tundi musta materjali ning 100 tundi arhiivimaterjali. Videoid saadi muuhulgas odaviskaja meeskonna ja abistajate nutitelefoniidest. „Dohas juhtunu jäädvustused saime endise kergejõustiklase Kristel Berendseni telefonist,“ lisas Silm.

Filmi oluline sõnum on mõlema mehe sõnul tahte rõhutami-

ne. „Suure tööta ei tule spordis ega ka kultuuris mitte midagi. Nii et, noored, vaadake, kuidas jõutakse tippu,“ rääkisid Kirt ja Silm.

Samas võib tippspordist lahkumine mõjuda vaimsele tervisele. „Mina ei ole õnneks psühholoogi abi vajanud. Mind on aidanud meeskond ja sõbrad. Pärast loobumist tekkis tõesti spordist küllastus,“ rääkis Kirt. Ometi oli ta mõni nädal hiljem juba hallis odaviskajat Gedly Tugi juhendamas, sest vajab emotsioone. „Praegu olen eluga rahul,“ lisas spordimees.

Mis olid suurimad avastused? „Ehk mänedžeri ja treeneri, lapsepõlvesõbra Marek Visteri ning kogu abimeeskonna roll Magnuse karjääris. Samuti isa juhised spordi juurde jõudmisel. Ta õpetas alati, et alustatu tuleb viia lõpuni,“ arvas Silm.

Niitvälja soo taastamisprojekti avalik tutvustus

RMK ja OÜ Inseneribüroo STEIGER kutsuvad

**30. oktoobril 2026
kell 16.00**

Keila Kultuurikeskuse saali Niitvälja soo veerežiimi taastamise projekti avalikule tutvustusele. Projekti eesmärk on vähendada kuivenduse mõju ning parandada madalsookoosluste ja kaitsealuste taimede kasvutingimusi. Koosolekul tutvustatakse kavandatud töid ja nende eeldatavat mõju.

Kõik huvilised on oodatud küsimusi esitama ja arvamust avaldama!

KEILA LINNAVALITSUSES

Hoolekogude koosseisud

● Linnavalitsus kinnitas Keila Lasteaed Miki ja Keila Lasteaed Vikerkaar hoolekogu koosseisud. Koosseisudesse kuuluvad lasteaia pidaja ning vanemate ja õpetajate esindajad.

Lasteaia osalustasu soodustus

● Linnavalitsus kohaldas erandkorras lapsevanema poolt makstava lasteaia osalustasu määra ning toidukulu päevamaksumuse soodustust.

Keila Kooli hoolekogu

● Linnavalitsus kinnitas Keila Kooli hoolekogu koosseisu. Hoolekogusse kuuluvad kooli pidaja, õppenõukogu, vanemate, vilistlaste ning kooli toetavate organisatsioonide esindajad.

Sponsorlepingud Keila Korvpallikooli ja Keila Basketiga

● Linnavalitsus kooskõlastas mitterahalise sponsorlepingu Keila Korvpallikooli ja Keila Basketiga, millega linn võimaldab korvpallimeeskondadel saada toitlustust Keila Kooli sööklas.

Puhkusele lubamine

● Linnapea Keiu Valge puhkas 16. oktoobril 2026, teda asendas abilinnapea Anneli Pärilin.

Seisukoha andmine

● Linnavalitsus andis seisukoha Keila Linnavolikogu liikme Maret Pärnametsa 29. septembri linnavolikogu istungil esitatud määruse eelnõu kohta. Mare Pärnamets: esitas volikogu istungil eelnõu „Voliko-

gu tööst osavõtu eest tasu ja volikogu ülesannete täitmisel tehtud kulutuste eest hüvitise suuruse ja maksmise korra kehtestamine“ muutmiseks. Eelnõu on sobiv volikogu sisulise arutelu alustamiseks ja esimesele lugemisele esitamiseks.

Linnavolikogu menetlusse

● Linnavalitsus saatis linnavolikogu menetlusse detailplaneeringukohaste rajatiste väljaehitamise või väljaehitamisega seotud kulude kandmise korra muutmise eelnõu, mille eesmärk on viia määrus kooskõlla põhiseaduse ja kehtiva õigusega vastavalt õiguskantsleri ettepanekule.

● Linnavalitsus saatis linnavolikogu menetlusse Keila linna jäätmekava 2027-2031 heaks-

kiitmise ja avalikustamise eelnõu. Otsuse eesmärk on kiita heaks Keila linna jäätmekava 2027-2031 eelnõu ning suunata see pärast volikogu otsuse vastuvõtmist avalikule välja-panekule. Käesoleva otsusega jäätmekava ei kehtestata. Jäätmekava lõpliku vastuvõtmise otsustab volikogu pärast avaliku menetluse tulemuste läbivaatamist.

● Linnavalitsus saatis linnavolikogu menetlusse linna põhi-määruse II lugemise jätkamise ja vastuvõtmise eelnõu. Eelnõu teine lugemine katkestati 29. septembri volikogu istungil, kuna põhimääruse terviktekst ei olnud II lugemiseks valmis. Ajakohastatud terviktekst on valmis ning II lugemine jätkub järgmisel volikogu kohtumisel.

VENEKEELNE VEERG

Сегодня в номере

Детсад «Мики» отметил 80-летие

В октябре 1946 года в Кейла открылся первый городской детский сад, ныне известный как «Мики». Начав работу в трёх небольших комнатах, он вырос в современное дошкольное учреждение. Сегодня в новом здании, открытом в 2019 году, работают девять групп, которые посещают 160 детей. Коллектив насчитывает 41 сотрудника. Юбилейную неделю отметили театральными представлениями, семейным праздником урожая и экскурсиями по детскому саду. На торжественном мероприятии встретились нынешние и бывшие педагоги, руководители и гости. Заведующая Минни Паап подчеркнула, что «Мики» бережно хранит сложившиеся за 80 лет традиции, одновременно внедряя новые подходы к обучению. Главные ценности детского сада - забота о каждом ребёнке, творчество и сотрудничество с семьями и местным сообществом (стр.1).

Военный стол в деревне, городе и на фронте

На встрече в музее Ханно Ояло рассказал о еде и напитках во время войны, как на фронте и в тылу. В прошлом году вышла его книга на эту тему. В 1930-е годы две трети населения Эстонии жили в сельской местности. Ели обычную домашнюю пищу: картофель, подливу, капусту, рыбу, свинину, каши и супы. Удивительно мало было блюд из курицы и яиц. В эстонской армии кормили хорошо: и солдаты срочной службы, и офицеры наедались досыта. Но летом 1940 года ситуация резко ухудшилась. Будущий профессор Юхан Пеэгель описывал «суповой бунт», произошедший на Рождество 1940 года: артиллеристы отказались есть жидкую, почти безвкусную похлёбку. Летом 1941 года из Эстонии в Красную армию мобилизовали около 33 000 мужчин. К весне 10 000 человек, отправленных в рабочие батальоны, умерли от голода и болезней. Нелегко приходилось и эстонцам, служившим в немецких войсках. По сравнению с Красной армией там кормили разнообразнее и еды было больше. На фронте солдаты получали, в частности, по семь сигарет в день, куриные яйца и время от времени некрепкую водку. В 1941 году для крестьянских хозяйств установили нормы сдачи продуктов, а горожанам ввели продовольственные карточки. Подробнее на странице 5.

Новые возможности получения водительских прав в э-среде обслуживания

Департамент транспорта расширил список услуг, которые теперь можно получить онлайн. Изменения касаются водительских прав. Водители могут онлайн оформить право на управление автомобилем с механической коробкой передач, если раньше им разрешалось водить только автомобиль с автоматической коробкой передач. Также можно получить право на управление автопоездом и право на управление трактором. Кроме того, в э-среде обслуживания можно заменить водительское удостоверение. Подать заявление на получение права на управление мопедом или трактором. Департамент транспорта стремится сделать оформление водительских прав проще и удобнее. Теперь необходимые заявления можно подавать онлайн, а время экзамена бронировать, не посещая бюро обслуживания (стр.2).

О новых возможностях молодёжного центра

Городской молодёжный центр внедряет новую для Эстонии практику - регулярные приёмы клинического психолога. Раз в неделю молодые люди смогут бесплатно получить профессиональную помощь в вопросах психического здоровья в привычной для них обстановке. Клинический психолог

Keila Linnavolikogu 12. istung toimub teisipäeval, 27. oktoobril 2023 kell 18.00 Linnavalitsuse saalis.

Päevakorras:

1. Keila linna põhimäärus (II lugemise jätkamine).
2. Keila Linnavolikogu 28.05.2024 määruse nr 9 „Keila linna finantsjuhtimise kord“ muutmine.
3. Keila Linnavolikogu 28.02.2023 määruse nr 7 „Detailplaneeringukohaste rajatiste väljaehitamise

se või väljaehitamisega seotud kulude kandmise kord Keila linnas“ muutmine.

4. Keila linna jäätmekava 2027-2031 eelnõu heakskiitmine ja avalikustamine.
5. Hariduskomisjoni koosseisu kinnitamine.
6. Keila Linnavolikogu 31.

märtsi 2009 määruse nr 3 „Volikogu liikmetele volikogu tööst osavõtu eest tasu ja volikogu ülesannete täitmisel tehtud kulutuste eest hüvitise suuruse ja maksmise korra kehtestamine“ muutmine.

7. Linnapea aruanne.

UUDIS

Keila laiendab noortekeskuse rolli

Noori hakkab nõustama kliiniline psühholoog.

KEILA LINNAVALITSUS

Keila Noortekeskus võtab kasutusele Eestis veel vähe levinud lähenemise, tuues kliinilise psühholoogi regulaarsed vastuvõtud otse noortekeskusesse. Noored saavad kord nädalas tasuta professionaalset vaimse tervise tuge neile tuttavas keskkonnas. Kliiniline psühholoog Kadri Sepp hakkab lisaks noorte nõustamisele toetama ka noorsootõtajaid keerulisemate juhtumite lahendamisel.

Uus teenus ühendab igapäevase noorsootöö ja professionaalse psühholoogilise nõustamise, et muuta vaimse tervise abi noortele kättesaadavamaks neile tuttavas ja turvalises keskkonnas. Lisaks esmasel nõustamisele saab kliiniline psühholoog hinnata noore raskusi ja abivajadust ning aidata tal jõuda sobiva edasise abini.

Keila Noortekeskuse juhataja Kristiina Vähk peab oluliseks, et tuge saaksid nii noored kui ka nendega töötavad inimesed. „Noored räägivad meile oma muredest, sest nad tunnevad ja

usaldavad meid. Tahame neile toeks olla, aga vahel jääb meie teadmistest ja oskustest väheks. Siis on oluline, et meil oleks spetsialist, kellega koos mõelda, kuidas noort kõige paremini aidata,“ selgitab Kristiina Vähk.

Psühholoogi teenus on noorele tasuta. Kohtumise sooviga saab noor pöörduda noortekeskuse noorsootõtaja poole, kes on tema esmane kontakt ning aitab psühholoogiga kohtumise kokku leppida.

Psühholoog Kadri Sepp näeb noortekeskuses töötamise suurima väärtusena abi kättesaadavust. „Abi otsimine ei ole noore jaoks alati lihtne. Sageli ei teata, kelle poole pöörduda, ei osata oma raskusi sõnastada või kardetakse, mida abi otsimine endaga kaasa toob. Noor ei peagi teadma, mis tema raskuste taga on või millist abi ta vajab. Ta võib tulla lihtsalt sellepärast, et tal on raske, miski teeb muret või ta ei tea, kuidas oma olukorraga toime tulla,“ kirjeldab Kadri Sepp. „Kliinilise psühholoogi-na saan aidata mõista noore raskuste olemust ja võimalikke põhjuseid ning selgitada välja, millist abi ta vajab. Selle põhjal saame koos noorega kavandada järgmised sammud. Mõnikord piisab esmasest nõustamisest või mõnest lühikesest kohtumi-

Keiu Valge ja Kristiina Vähk

sest, teinekord võib noor vajada psühhiaatri abi, spetsiifilisemat teraapiat või põhjalikumat psühholoogilist hindamist.“

Noortekeskuses pakutav teenus ei asenda diagnostikat, ravi ega psühhoteraapiat.

Mõte sündis ühisest arutelust Kliinilise psühholoogi kaasamise idee sai alguse noortekeskuse meeskonna kohtumisel linnapea Keiu Valge ja abilinnapea Anneli Pärliniga, kus noorsootõtajad tõid esile, et noorte vaimse tervise mured on sagedased ning keerulisemate juhtumite korral vajatakse senisest enam erialast tuge. Kuigi lahendus ei sündinud kohe, jäi idee kõlama ning tänaseks on see saanud teoks.

Keilas tegutseb maailma suu-

rim eestikeelne kool, kus õpivad lisaks linna noortele ka ümbruskonna valdade lapsed ja noored. Paljude jaoks jätkub koolipäev noortekeskuses, mis on oluline kohtumis-, tegevus- ja ajaveetmiskoht. Keskust külastab iga päev keskmiselt 50 noort ning külmematel kuudel võib külastajate arv ulatuda sajani. Noortekeskuse kaheksa noorsootõtajat pakuvad noortele igapäevaselt emotsionaalset tuge, märkavad nende muresid ning aitavad keerulistes olukordades lahendusi otsida. Samas vajavad nii noored kui ka noorsootõtajad teinekord professionaalset lisatuge, et mõista raskuste tegelikke põhjuseid ning leida kõige sobivam abi.

AJALUGU

Sõjaaja söögilaud maal, linnas ja rindel

Hanno Ojalo vestles muuseumis sõja-aegsest toidulauast ning jookidest rindel ja tagalas.

ALLAR VIIVIK
ALLAR@KEILA.LEHT.EE

Teema pikem käsitlus raamatuna „Lobi ja karakas, söök ja jook“ ilmus Hanno Ojalol mullu. „Rindevõitlusi selles pole, põhirõhk on söögilaul ja olmel,“ tutvustas autor.

Allikaid viimase suure sõja toidulaua uurimiseks on palju. Rohkelt on kirjutanud mälestusi Punaarmee, Saksa üksuste võitlejad ning soomepoidid. „Ehedaimad on ikkagi 1940ndate päevikud, kirjad ja dokumendid,“ ütles mees. “Kaks kolmandikku Eesti rahvast elas 1930ndatel maal. Söödi tavaläbi pärast toitu: kartul, kaste, kapsad, kala, sealih, puder, supp. Üllatavalt vähe kanaliha ja munarooma.“ Kümnendi lõpus propageeriti ajakirjades ja kokaraamatutes uusi retsepte ning toitusid.

Toiduained maksid turul kuni paar krooni kilo. Restorani des söömine oli kallis. „Normaalne kuupalk oli 100-120 krooni, riigipea Konstantin Päts teenis kuus 450 krooni,“ võrdles Ojalo.

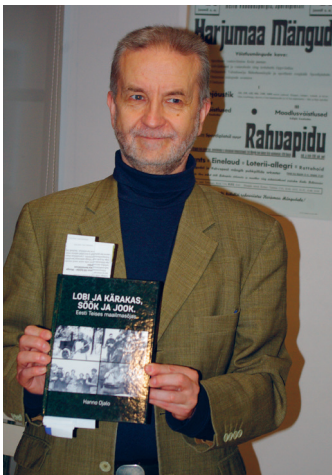

FOTO: ALLAR VIIVIK

► Hanno Ojalo

Kodumaa toidult Punaarmee viletsusse

Eesti sõjaväes oli söök korralik, ajateenijad ning ohvitserid said kõhud täis. Sootuks viletsaks läks toidulaud 1940. suvel. Lihaportsu vähendati poole, kartuleid kolmandiku võrra. Kohvi asemele tuli tee, aina enam anti hirs-, tatra- ja päevalilleõliga toite.

Tulevane professor Juhan Peegel on kirjeldanud „supimäsu“ 1940. aasta jõulude ajal, kus suurtükiväe ajateenijad keeldusid neile antud lahjat lurri söömast.

Suvel 1941 mobiliseeriti Eestist Punaarmeesse umbes 33 000 meest. Kevadeks oli 10 000 tööpataljonide meest surnud nälga

või haigustesse. „Suitsumehed vahetasid vähestki leiba plärude vastu. Saja grammi eest sai kaks suitsu,“ rääkis Ojalo.

1942 moodustati laskurkorpused ja see tähendas pääsemist: rindeväeosades oli toit parem. „Suur kasu oli USA ja Briti abist. Näiteks said korpusemehed 1943ndast lihakonserve ehk nn tušonkat. Leivanorm oli suvel 700 ja talvel 900 grammi päevas, kartulinorm 500 grammi. Lisaks veel päevane 100-grammine viinainorm,“ loetles ajaloolane.

Kas viina aeti puidust?

Probleeme oli ka eestlastel, kes teenisid Saksa poole väeüksustes. Punaarmee toidust oli sealne söök mitmekesisem ja seda jagus rohkem. Samas anti liha vähem, seda asendati paljuski juurviljadega. „Paljud meenutavad haisvat ja pehmet Limburgi juustu või spinatit. Samuti tammeterukohvi ja hernejahu kontsentraadist suppi,“ rääkis Hanno Ojalo. Rindel said mehed muuhulgas seitse suitsu päevas, kanamune ja aeg-ajalt lahjat viina. Võikuubikut nimetati veidi põlastavalt „ahvi higuks“.

Soomepoidid ehk JR 200 liikmed said lauale hädavajaliku, sest olukord toiduga oli Soomes keeruline. Meeste pahameele

pälvisid mehu, peruna ja lotina ehk mahl, kartul ning kaste. Lisaks said sõjamehed näkileiba. Levisid kuulujutud, et tee juurde antud suhkrutükk ja isegi viin olevat valmistatud puidust.

Maa toitis linna

Toidulauda pidi koomale tõmbama ka Eestisse jäänud rahvas. 1941. aastal kehtestati talupidamistele normid ning linnaelanikele toidukaardid. Õnneks jäeti võimude poolt taludele hingamisruumi ning maa toitis toona linna. 3,5 hektarit suur talu pidi aastast riigile andma 102 kilo teravilja, 704 kilo kartuleid ja 7 kilo loomaliha.

„Rahana käibis alguses Eesti kroon, hiljem tulid kahtlased Ostmargad, mitte Saksa riigi raha,“ täpsustas mees. Toidunormid olid 1941. aastal täiskasvanule ühes päevas spartalikud: 300 grammi leiba ja 60 grammi liha (valdavalt asendati see kalaga). Haiged ning lapsed said päeval pool liitrit piima.

„Mida rohkem sõja lõpu poole, seda enam varustamist piirati. Defitsiitkaubad olid muuhulgas petrooleum, jalanõud, aknaklaas jm. Õitsesid naturaalkaubandus ning puskariajamine. Samuti spekulatsioon,“ loetles Ojalo.

KOGUKOND

Hingedepäev Keilas

Küünaldepanek Alevivahe kalmistule ja hingestatud kontsert muuseumis.

EVELIN POVEL
EVELIN@KEILA.LEHT.EE

On juba omaseks saanud, et hingedepäeva paiku saavad endisel Alevivahe kalmistul ehk tänases Keskpargis kokku inimesed, kel on selle paigaga oma lähedane lugu: siin puhkavad nende vana(vana)vanemad, tädid-onud, sugulased. Keila ja ümbruskonna inimesed. Kõik, kes jäid 1823. aastal rajatud kalmistule puhkama pärast selle hävitamist 1966. aastal. Kohtutakse, et hoida lahkunute mälestust; kohtutakse, et asetada küünlaid teadaolevatesse matmispaikadesse; kohtutakse, et jagada meenutusi inimestest, kes maetud, või inimestest, kellelega lapsena kalmistul käidud. Ajal, mil seal oli veel kalmistu, või ajal, mil hauatähised olid kokku lükatud ning pargile antud Keila lahingus hukkunud punakaartlase Alice Tisleri nimi. Kalmistule maetute kohta ongi täna väga vähe teada: li-

saks haudade kokkulükkamisele 1966ndal hävis 1944. aasta septembris Keila kesklinna pommitamisega kaasnenud põlengus kalmistu dokumentatsioon. Ainsateks infoallikaiks kalmistu kujunemise ja maetute kohta ongi vaid Keila koguduse maetute raamat 1920-1930ndatest ja lähedaste mälestused, mida loo autor koos Kadri Alleriga on viimase kolme aasta jooksul kogunud. Kadri eestvõttel on valminud ka alevivahe kalmistu lugu jutustav koduleht, mis on leitav aadressil omaretked.ee/alevivahe/. Seal on toredat lugemist surnuaia kohta, vanu pilte ja väljavõtteid ajalehtedest. Kõige väärtuslikuma osa

moodustavad matmiskohtade ja säilinud hauatähiste kaart ning maetute nimekirjad ühes lisandmetega, mis on koostajateni jõudnud vanal kalmistul puhkavate inimeste järeltulijate ja sugulaste kaudu.

Teave maetute kohta, mälestused kalmistust ja inimestest, endisaegsed fotod (võivad olla ka haul tehtud perepildid) on tänuga oodatud e-posti aadressil evelin@keila.leht.ee või telefonil 5667 5252 (Evelin Povel).

Jalutuskäik hingedepäeval

Hingedepäeval, 2. novembril kell 16.30 ootame koos Kadri

Alleriga kõiki huvilisi Keskparki oma lähedasi meenutama. Kohtume alajaama lähedal mälestusristi juures, kus teeb mälestuspalve Keila Miikaeli koguduse õpetaja Matthias Burghardt. Sealsamas loeme ette nende inimeste nimed, kellest teame, et nad on Alevivahele maetud. Aeglusta hingedepäeval oma argist ruttu ja ühine jalutuskäiguga, et juhatada kätte mõni teadaolev hauakoht, et jagada mälestusi, et kohtuda teistega, kes moodustavad Keila vanale kalmistule maetute järeltulijate kogukonna. Soovi korral võta kaasa küünal, et süüdata see oma lähedaste mälestuseks.

Segakoor Miikaeli kontsert

Jalutuskäigu lõpetame seekord Harjumaa Muuseumis, kus kell 19 algab Hingedepäeva kontsert. Südamliku kontserdi annab Keila kiriku segakoor Miikaeli koguduse organisti ja koorijuhi Pille Metssoni juhatusel. Kõlavad nii rahvakoraalide seaded kui vaimulik koorimuusika. Hingedepäeva üle mõtiskleb õpetaja Matthias Burghardt.

Pääs muuseumisse on tasuta.

Muuseumivaramu

Keila Keskkoooli külaliste raamat 1959-2010

5. osa

Meeldiv oli kohtuda Keila Keskkoooli õpilastega ning vastata nende poolt esitatud loodusteaduslikele küsimustele. ENSV Riikliku Loodusmuuseumi töötajad Õ. Jaagomäe, A. Laumets. 31. märtsil 1966.

Meil oli väga meeldiv kohtuda Keila Keskkoooli naturalistidega. Suur tänu huvitava vestluse eest loomadest. Nüüd jääme ootama Keila naturalistide vastukülaskäiku. 31. III 1966. Tallinna 46. Keskkoooli naturalistid (12 allkirja).

Tore on olla toredate õpilaste keskel, seda eriti viimasel koolipäeval, kui kool saadab ellu oma kõige vapraimaid. 28. mail 1966 Voldemar Lindström Noorte Hääldest.

Väga meeldiv rahvas on siin Keila Keskkooolis. 30. nov 1966 Heino Väli. 19. jaanuaril 1967. Täname teie kooliperet sooja ja hea vastuvõtu eest. Soovime teile kerget jalga ja „libedat“ parketti. H. Rachman, A. Tambet, Aab. Lõpetajate ja õpetajate allkirjad lendude kaupa (kirjutatud tõenäoliselt kooli kokkutulekul – toim).

I lend: Nurk, Alasalu, Zilgel, Uibukant, Laur, Koolma, Kolk. II lend: Teimann, Treimut, Lepik, Lõbus, Puik ja kaks loetamatut allkirja. III lend: Villand, Arulepp ja neli loetamatut allkirja. IV lend: V. Laurend, T. Sillat, Haljamaa, Labi, Kuuskme, Reinumaa ja kaks loetamatut allkirja. V lend: A. Savik, S. Mäe, E. Lillo, Komi, Haljand, Põldaru, V. Milt, Niinepuu ja viis loetamatut allkirja.

VI lend: - VII lend: U. Leomar ja üks loetamatu allkiri. VIII lend: Nurmets, E. Voog, Kits, Siilbaum, L. Seepõld, Kaaristo, Vana, Riisma, Käver, Vaikla, Laaniste, T. Puusepp, J. Puusepp, Jundas, Aibast, Pärnoja, T. Oja, Stepantšenko.

IX lend: L. Telgmaa, Vitsmaa, Susan, Brunberg, Eesalu, Rosenberg, Köster, Pääsuke, Kivinuuk, Heinsalu, Põlluveer, Väljamäe, Tali, Kuldver. Et teil alati silmad säraksid. Meelike ja Mart Koppelid. Tihedate sõprus- ja spordisidemete nimel. 27. IV 1967 (allkiri loetamatu). Oli väga tore teiega kohtuda, kallid Keila Keskkoooli lapsed. 17. mail 1967. Helvi Jürisson, Muia Veetamm.

Meeldiv oli kohtuda teie töökate ja energiliste rahvatantsijatega ja veel tubliima tantsuõpetajaga. 7. juuni 1967. Salme Valgemäe.

Kallid sõbrad! Peaegu veerand sajandit tagasi tõi saatust mind Keilas. See oli Suure Isamaasõja aastatel. Kuid see on õnneks möödas. Täna paistab Keila kohal rahupäike, linn kasvab ja muutub aina kenamaks. Kasvavad inimesed, head inimesed – inimesed, kes muudavad oma kodukoha veelgi kaunimaks. Soovin seda teile, usun sellesse! Ajakirja Kostjor (lõke – vene keeles) toimetaja I. Jurkan. 28.09.67. (tõlge vene keelest)

Eduard Rank –	lõpetaja 1922
Elmi Hakk-Rank –	1924
Raja Soom (Parameel)	1924
Parameel, August	1925
Parameel, Arnold	1930
Oja, Ene	1924-1950
Teimann, Alma	1920-1926
Valve Randma (Paermann)	1933

Aitäh sellele koolile, kes on meid ellu lähetanud julgete inimestena. Leida Jõers, lõpetaja 1928.

Keila 6-klassilise algkooli VI klass ja õpetajad 1927. aastal. Gustav Kulbi foto. Foto pöördel lõpetajate allkirjad

TERVIS

Kooliõde laste tervisemuredest

Kooliõde on õpilasele tervisemurede korral koolis esmane kontaktisik.

KRISTA KIIN
TERVISEKASSA

Õpilaste levinumatest tervisemuredest, ohtlike nakkushaiguste vastu kaitsmisest ning lastevanemate rollist räägib kooliõde Meril Saarkoppel.

Kooliõde põhiliste tööülesannete hulka kuuluvad tervisekontrollid ja vaktsineerimiskava

vaktsineerimised. Tervisekontrolli, millest teavitatakse vanemaid ka ette, tehakse 1., 3., 7. ja 10. klassi õpilastele. Kontrollides saab varakult märgata rühi-, kaalu-, nägemis- ja vererõhu-probleeme. „Me ei vaata ainult numbraid paberil,“ rõhutab kooliõde. „Märkame ka lapse psühhosotsiaalset poolt. Nii koorub vestluse käigus tihti välja, kas klassis võib esineda kiusamist või mõni muu mure.“ Lastega räägitakse ka unest, söömisest, liikumisest ja ekraaniajast. Krooniliste haigustega õpilaste tervisel hoiab kooliõde samuti silma peal ja vajaduse korral aitab perel leida õige spetsialisti.

Vanem ei pea last tervisekontrolliks eraldi ette valmistama. Kui laps mõnd toimingut pelgab, selgitab õde talle rahulikult, mida ja miks tehakse.

Küsimused ja kõhklused on loomulikud

Lisaks tervisekontrollidele teevad kooliõded ka vaktsineerimisi, mis kaitsevad lapsi ohtlike nakkushaiguste vastu. Alates 12. eluaastast saab koolis teha riiklikus immuniseerimiskavas

ette nähtud vaktsiine. Kuni täisealiseks saamiseni on võimalik saada tasuta HPV-vaktsiini. Leetrite, mumpsi ja punetiste kordusvaktsiin tehakse tavaliselt 7. klassis ning difteeria, teetanuse ja läkakõha vastane vaktsiin 9. klassis. Enne koolis vaktsineerimist küsib kooliõde vanemalt alati kirjalikku nõusolekut. Saarkoppel julgustab vanemaid oma küsimustest ja lapse terviseesundist kooliõele teada andma.

Vanemad küsivad sageli võimalike kõrvaltoimete kohta. Saarkopeli sõnul tuleb neile muredele vastata ausalt. „Minu ülesanne on anda vanemale aus, tõendus põhine ja õige info, mis reaalselt juhtuda võib ja miks see vaktsiin vajalik on,“ kinnitab ta. „Lõplik otsus, kas olla vaktsineerimisega nõus või sellest keelduda, jääb siiski vanemale endale.“

Kui laps oli hiljuti haige ja vanem ei soovi, et last kohe pärast paranemist vaktsineeritakse, tuleb sellest kindlasti märku anda kooliõele, kes ei pruugi lapse haigestumisest teada. „Kuigi küsime seda alati enne kaitsesüsti tegemist ka laste endi käest, ei

oska või ei taipa nad seda alati ise mainida,“ ütleb kooliõde.

Infovahetus ja koostöö

Lapse tervist mõjutavad igapäevased harjumused kodus. Saarkoppel soovib vanematel jälgida ekraaniaega, pöörata tähelepanu lapse kehahoiakule ja leida võimalusi koos liikuda. Sama tähtis on võtta aega rääkimiseks. „Lapsega peaks järjepidevalt rääkima, kuidas tal õppetööga läheb, kas keegi teda kiusab ja kuidas sujuvad sõprussuhted.“ Kui vanem märkab probleemi, tuleb sellega kohe tegeleda.

Infovahetus kooliõde ja pere vahel on väga oluline ka nõusolekuvormi puhul. „Suurtes koolides, kus õpib tuhat või rohkemgi last, on see väga tundlik teema,“ tõdeb Saarkoppel. „Kuna õpilasi on tohutult palju, teeb see kooliõde töö keeruliseks, kui vastust ei tule nädalaid või vahel lausa pool aastat.“ Kui dokumendid jäävad unarusse, võib juhtuda, et vaktsineerimine viibib vastuseta jäämise tõttu väga pikalt või jääbki lapsel oluline kaitsesüst

sootuks tegemata.

Tervisekontrolli tulemusi näevad vanemad Terviseportaal. Kui ilmneb kiiremat tähelepanu vajav mure, võtab kooliõde vanemaga ka ise ühendust ja annab soovitusi, kuhu edasi pöörduda. Et õde saaks last koolipäeva jooksul aidata, peaks ta teadma lapse kroonilistest haigustest ja igapäevastest ravimitest. Lapsele vajalikud isiklikud ravimid peaksid õpilasel koolis kaasas olema.

Ülekaalust paanikahoogudeni

Saarkopeli sõnul on laste füüsilise tervise suuremad murekohad ülekaalulisus ja nägemisteravuse langus. Igapäevaselt pööratakse kooliõde poole sageli peavalu, kõhuvalu ja väsimusega.

Üha rohkem tuleb ette ka vaimse tervise muresid. „Kooliõena näen väga palju ärevust, paanikahooge ja depressiooni sümptomeid,“ toob Saarkoppel välja. „Mina kooliõena neid diagnoose mõistagi ei pane. Info jõuab minuni õpilastelt endilt pärast seda, kui erialaspetsialist

on diagnoosi kinnitanud.“

Tähelepanu vajab ka laste suutervis. „Märkame palju hambaauke ja seda, et osa lapsi satub hambaarstile harva. Eestis tasub alla 19-aastase ravikindlustatud lapse hambaravi eest täielikult Tervisekassa. See teenus on lapsele tasuta, mistõttu võiks ja peaks vähemalt kord aastas kontrollis käima.“

Kooliõde kolm soovituslastevanematele

Toeta lapse vaimset tervist, ole tema jaoks olemas ja kuula päriselt. Kõige tähtsam on laste muresid mitte pisendada või alla suruda. Lapse tunded on reaalsed. Tuleta meelde lihtsad hügieenireeglid. Sügis on teadupärast viiruste ja haigestumiste periood, millega lapsed puutuvad koolis tihedalt kokku. Rääkige kodus üle, kui oluline on regulaarne ja põhjalik kätepesu.

Hoidke igapäevane rütm tasakaalus. Hea tervise alustalaks on piisavad unetunnid, regulaarne ja täisväärtuslik toitumine, ekraaniaja teadlik piiramine ning võimalikult palju värskes õhus liikumist.

INFO

Naabrite kohtumine Padisel

Harju Elu toob 30. oktoobril kokku kolm naaberomavalitsust: Saue, Keila ja Lääne-Harju.

KEILA LEHT
LEHT@KEILA.LEHT.EE

Naabrijutte suunab ja hoiab tempokana Taavi Libe, kes paneb naaber-

omavalitsuste juhid omavahel sõbralikult mõõtu võtma. Padise Rahvamaja laval on Saue vallavanem Andres Laisk, Lääne-Harju vallavanem Jaanus Saat ja Keila linnaapea Keiu Valge. Ka publikul on oma roll: küsida küsimusi, avaldada arvamust omavalitsuse ja kodukoha kohta, vastata Taavi küsimustele. Muide, parimat publikuküsimust ootab auhind.

Korraldajad lubavad, et vestlus ei jää ainult tõsisele amet-

kondlikule tasandile. Vaadatakse, kes tunneb oma inimesi ja kodukohta kõige paremini, mida naabrid üksteiselt õppida võiksid ning antakse omavalitsuste juhtidele võimalus ka üksteist veidi tõgada.

Kohtumine Padise Rahvamajas algab 30. oktoobril kell 19, kohapeal on avatud puhvet. Sissepääs piletiga, mis maksab 8 eurot.

TEADAANNE

Keila Pensionäride ühendus annab teada, et nutitelefoni koolituse toimumiskoht on 24. ja 25. oktoobril MUUTUNUD.

Koolitused toimuvad Keila Kultuurikeskuses

(Keskväljak 12) kell 12-13.30; 14-15.30 ja 16-17.30.

Info ja registreerimine QR koodiga

Telefonitsi: Eike Käsi 517 5439.

Registreerimine on avatud kuni kaks päeva enne koolituse kuupäeva või kohtade täitumiseni.

INFO

Kaitseliidu õppus Keilas

KEILA LEHT
LEHT@KEILA.LEHT.EE

Kaitseliidu Põhja maakaitseringkonna korraldusel kestab 19.-23. oktoobri Tallinnas, Harju- ja Raplamaal õppus Põhjanel 2026. Keskendutakse sõjaaja üksuste

juhtkondade, sealhulgas Ussisõdalaste üksuste juhtkondade väljaõppele.

Keila linnaruumis toimuvad tegevused nädala teises pooles. Kolmapäevast reedeni (21.-23. oktoober k.a) liiguvad Lõuna-Keila tänavatel relvastatud kaitseliitlased, kes harjutavad

jalgsipatrullide tegevust hoones tatud alal. Ringtee ja Aia tänava ristmikule paigaldatakse ajutiselt sõidukiiruse vähendamisele suunavad liikluskärgid, muus osas elanike tavapärase elu ei häirita.

Kuhu minna

HARJUMAA MUUSEUM

LINNUSE 9

„HARJU ELU“

Püsinäitus Harjumaa ajaloost

„Harju KEK 70. Ralliklubi“

Pop-up näitus raamatukogus
15. novembrini

Kõik ON KUNST

Ühisnäitus

10. jaanuarini 2027

Avamine 22. oktoobril kell 18

Halloweeni eriekskursioon: muuseumi varjatud korrused

31. oktoobril kell 14

Hingedepäeva kontsert

Laulab segakoor Miikael

2. novembril kell 19

AMANDUS ADAMSONI ATELJEEMUUSEUM

ADAMSONI 3, PALDISKI

„Amandus Adamson - tsaari- riigi kuulus skulptor“

Püsinäitus

KEILA KULTUURIKESKUS

KESKVÄLJAK 12

Sergei Maasini kontsert 24. oktoobril JÄÄB ÄRA. Piletid ostetakse tagasi.

„45“

Märt Avandi stand-up

26. oktoobril kell 19

Verekeskus

29. oktoobril kell 10-14

„Sipsik“

Kuressaare teater

3. novembril kell 13.30

„Koleda tüdruku päevaraa- mat“

Kuressaare teater

4. novembril kell 12.30

„Stockmann Yard, kaubamaja kurikaelad“

Vana Baskini Teater

5. novembril kell 19

„Testamentitäitjad“

Salem teater

7. novembril kell 18

Elu õites

Iiris Uuki maalid

7.- 30. oktoobrini

HARJU MAAKONNA- RAAMATUKOGU

EHITAJATE TEE 1

„Kohtume raamatukogus“ Üleriigilised raamatukogupäe- vad

20.-30. oktoober

JUTUHOMMIK

Laupäeval, 24. oktoobril kell
12.00Ergo Uusman Oru Õnneteatrist
loeb ette jutte Ilmar Tomuski
raamatust „Kui me oleksime
väiksed“. Meisterdame.Jutuhommikuid toetab Eesti
Kultuurkapital.

KOOLIVAHEAJAL RAAMA- TUKOGUS

Ootame koolilapsi 26., 28. ja 29.
oktoobril kell 13.00.Tutvume raamatuga „Suur
digiseiklus“, mängime, meister-
dame.

Jutu- ja Meisterdamise Klubi (1.-5. klassi lastele)

27. oktoobril kell 14.00

Registreeri osavõtt raamatuko-
gu lasteletis või tel. 6755737

KOHTUMISÕHTU

„Kuidas Hille Tänavsuu raskest

haigusest sündis õnnistus terve-
le Eestile ja üks arst. Vähiravi-
fondi lugu.”

Külas on arst Toivo Tänavsuu.

Üritus on tasuta!

28. oktoobril kell 16.30

RAAMATUKOGU GALERII

Rein Meresaar „Maalid“

1. - 29. oktoober

ORANŽ SEIN

„Põhjamaised raamatukange- lased“

Eesti Lastekirjanduse Keskuse
näitus

5. - 28. oktoober

KLAASVITRIINID

Kõitekunstinäitus „In princi- pio. Sõna Arvo Pärdi muusi- kas“

1. - 29. oktoober

MINU KOGU

„Salmikud ja laulikud aegade tagant“

KEILA SOTSIAALKESKUS

MÄNNIPARGI 1-3

Vestlusring „Sügisannid purki“

Võta kaasa oma soolane või
magus hoidis või küpsetis: mait-
seme kodupoolist ja vahetame
retsepte.

28. oktoobril kell 11.45

Mälutreening

Veel saab liituda! Mälutreenin-
gut viib läbi Tiitu Jalakas.

29.oktoobril kell 11.30

Sotsiaalkeskuse teisel korrusel
tööpäeviti võimalus punuda
varjevõrke Ukraina sõjaväele.
Kogutakse ka õiges suuruses
plekkpurke ja küünlavaha. Lisa-
info Tiitu Jalakas tiiu@keilasots.
ee, telefon 524 7284.

WALDORFKOOL LÄTE

KESKVÄLJAK 15

Eelkool

10. novembril kell 17

KULTUURIKEERIS

PIIRI 7A

Mälumänguõhtu

29. oktoobril kell 19

KEILA MIIKAELI KOGUDUS

PALDISKI MNT 2

JUMALATEENISTUS ARMU- LAUGA

Pühapäeval kell 11

Leeritund

207 oktoobril kell 18 veebis

KEILA BAPTISTI KOGUDUS

HAAPSalu MNT 10

JUMALATEENISTUS

Pühapäeval kell 11

Võimalus registreerida end hin-
gehoidlikule vestlusele: keila@
kogudused.ee.

KEILA ADVENTKOGUDUS

PÖLLU 5

Jumalateenistus

Laupäeval kell 11

Uus koduleht: keila.advent.ee

FB: www.facebook.com/KeilaS-
PA

INFO

Kirjakastidest Keilas

Omniva on likvidee-
rinud osa kirjakaste
senistest asukohta-
dest Keila linnas.

KEILA LEHT

LEHT@KEILA.LEHT.EE

Kolmapäeval demonteeri-
ti linnavalitsuse eest kir-
jakast. Vastavasisuline
hoiatussilt kinnitati postkastile
septembris demonteerimise
kuupäeva nimetamata. Omni-
vast asja uurides anti Keila Le-
hele teavet, et kirjakastid hakka-
vad edaspidi paiknema
pakiautomaatide kõrval. Kokku
muudeti Keila linnas nelja kirja-
kasti asukohta:

- Keila Selveri (Piiri 12) juures
olnud kirjakasti uus asukoht –

**Keila Grossi pakiautomaadi
juures** (Piiri 5).

- Keila tervisekeskuse (Paldi-
ki mnt 17) juures olnud kirja-
kasti uus asukoht – **Keila Kes-
kuse** pakiautomaadi juures
(Harju 2).

- Keila linnavalitsuse (Kesk-
väljak 11) juures olnud kirjakas-
ti uus asukoht – **Keila Maxima
X pakiautomaadi juures** (Tal-
linna mnt 25).

- Rõõmu Kaubamaja (Haap-
salu mnt 57a) ees asunud kirja-
kast on nüüd **Rõõmu Kaubama-
ja pakiautomaadi juures**.

Jaama poe ees asunud kirja-
kast jääb esialgu samasse kohta.
Samuti saab kirju esmaspäeviti,
kolmapäeviti ja reedeti viia Om-
niva Postkontorisse (Jaama 1)
kontori lahtioleku aegadel.

FOTO: VALDUR VACHT

Keila koduloolised kolmapäevad

Õhtused jalutuskäigud ja kuum tee Keila pimedatel
servaaladel, Ado Kõogardali armastatud paikades

28. 10. 2026 kl 18-20,
10 EUR, 3-4,5 km, Loode-Keilas, Ohtu rabas ja Kar-
jaküla tee alguses.
Lisainfo:
www.omaretked.ee

Leelo-Reet Bartels

16. X 1938 – 15. X 2026

Mälestame tarka kolleegi ja
head sõpra ning avaldame
siirast kaastunnet Triinule ja
Illimar Ikarosele.

Keila 1. Keskkooli endised
õpetajad

Leelo-Reet Bartels

16. X 1938 - 15. X 2026

Mälestame unustamatut
õpetajat ning klassijuhatajat
ja avaldame kaastunnet
omastele.

Keila 1. Keskkooli 14. lend

Kuidas DINOSAURUS

arstiks
õppis
ja ellu
jäi

TOIVO

28. oktoobril 2026
kell 16.30

Harju Maakonnaraamatukogus

**Kuidas Hille Tänavsuu
raskest haigusest sündis õnnistus
tervele Eestile ja üks arst.
Vähiravifondi lugu.**

Külas on arst Toivo Tänavsuu

kõik ON KUNST

22.10.26-10.01.27

Harjumaa Muuseumis
Linnuse 9
Keila**Ühisnäitus****Keila leht**

**HALLOWEENI
ERIEKSKURSIOON -
MUUSEUMI VARJATUD
KORRUSED**

Avame muuseumis ukseid paikadesse,
kuhu külastaja tavaliselt ei pääse
3€ osaleja

LAUPÄEVAL • 31 • OKTOOBRI
KELL 14-15.30

HARJUMAA MUUSEUM, LINNUSE 9, KEILA
Lisainfo ja registreerimine 59190417 või
muuseum@hmk.ee

TULE.X.
Keila

Kauplus, kus leidub kõigile midagi!

- Boksirent
- Uued asjad
- Taaskasutus
- Mänguasjad
- Riided
- Kodutarbed

E-R 11-19
L 11-16
Jaama 5, Keila

Leiad meid ka sotsiaalmeediast!

Facebook: Tule.X Keila
Instagram: tule.x_kauplused
TikTok: tule.x

Palju õnne!

Juubilarid	Sündinud
LAINÉ	DEX RONAN HIMMA 4.10
VAHENURM 91 (27.10)	ZAKHAR VOLYNETS 7.10
VIRGE-LIIS	DOMINIC VAHTRA 10.10
JALAKAS 80 (27.10)	FRANZ KÄRNER 16.10

Kui te ei soovi, et teid lehes õnnitletakse, palun andke sellest sünnipäevale eelneva kuu lõpus teada linnavalitsuse infonumbril 679 0700 või toimetusele telefonidel 5664 5314.

Küttesüsteemid

• soojuspumpad
• katlad ja boilerid
• radiaatorid ja põrandaküte
• torutööd

• MÜÜK
• PAIGALDUS
• HOOLDUS
• REMONT

Küttemeister OÜ
tel 655 6680
www.kyttemeister.ee

HARJUMAA MUUSEUMIS

**HINGEDEPÄEVA
KONTSERT**

KOOS MÕTISKLUSEGA

2. NOVEMBER KELL 19.00

ESINEB SEGAKOOR MIKAEL
KÕHELEB ARND MATTHIAS BURGHARDT

ÜRITUS ON TASUTA

28.oktoobril 2026 kell 11.45

Keila Sotsiaalkeskuses
Männipargi 1-3, Keila

**Vestlusring
SÜGISANNID PURKI**

Võta kaasa oma magus või soolane hoidis või
hoopiski küpsetis, maitseme kodupoolist ja
vahetame retsepte.

...JA KOGU MOOS

**KAUA
SA
SEDA
ROMU
IKKA
HOIAD?**

HOOV
PUHTAKS!
MUGAVALT JA
TASUTA

See ei lähe seistes paremaks.

HELISTA: KUUSAKOSKI 13 660
Autolammutuste Liit 578 77 233
METRUNA 1817

Kampaania kestab 19.10-08.11.2026
Loe lähemalt: kliimaministeerium.ee/romusoidukid

Õhus on MOOD ja ilu
kuni 31. oktoober

Rõõmu Kaubamaja

-20% 23-25. oktoober Meeste ja naiste joped-mantlid	Kõrvits kg Eesti 0,99 /kg	Alma sulatatud juust 200g - kreveti; trühvli; -21% 1,49 -1,89- 7,45/kg	Kiievi kotlet 300g Tallegg -17% 3,79 -4,59- 12,63/kg	Toorkakao pulber 150g Be More -17% 4,99 -5,99- 33,26/kg	Nordlife Kalaõli Strong 1350mg kapslid N60 -20% 11,99 -14,99

Haapsalu mnt 57b, Keila • E-P 9-22 • www.roomu.ee